

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2024-09-18
Besvaras senast
2024-09-25 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:37 Utvecklingen för demokratin i Thailand

Demokratin är i dag under hot på många platser i världen, inte minst i Sydostasien, där flera länder präglas av auktoritära regimer och brist på grundläggande rättigheter och friheter. Den globala tillbakagången för demokratiska system har varit särskilt märkbar i denna region, där vi ser exempel på hur länder som Kina, Myanmar, Kambodja och Nordkorea styrs av autokratiska ledare eller militärregimer. Regionens komplexa politiska landskap utmanar den demokratiska utvecklingen, och Thailand riskerar att följa denna oroväckande trend om inte omvärlden vidtar kraftfulla åtgärder.

I Kina har Kommunistpartiet under ledning av Xi Jinping systematiskt kvävt all form av opposition, oberoende journalistik och medborgarliga rättigheter. Hongkongs relativa frihet har gradvis försvunnit under de senaste åren, och pressen på Taiwan ökar konstant. Samtidigt står Myanmar sedan statskuppen 2021 under ledning av en militärjunta, som störtade landets folkvalda regering. Kuppen har lett till ett brutalt förtryck av civilsamhället, massfångsländer och dödande av demokratiaktivister. Kambodja har i praktiken utvecklats till en enpartistat där oppositionen har förbjudits, och Nordkorea fortsätter att vara en stängd totalitär stat där medborgarna är helt avskurna från sina mänskliga rättigheter.

I detta sammanhang är det viktigt att belysa Thailands unika och känsliga situation. Thailand har en historia av växlande mellan demokrati och militär styre, där militären fortfarande har stort inflytande över politiken. Även om parlamentsvalet i maj 2023 såg ett högt valdeltagande, finns det stora farhågor om att landets demokrati står inför ett allvarligt hot. Det ledande oppositionspartiet, som fick stort stöd av väljarna, har förbjudits och upplösts av landets konstitutionella domstol. Detta är inte första gången som domstolen agerar på detta sätt; historiskt har den använts som ett verktyg för att slå ner på politisk opposition och därmed urholka demokratin.

Anklagelser om majestätsbrott, som i många fall saknar grund, har blivit ett vanligt sätt att tysta oppositionella röster i Thailand. Genom att använda sig av domstolar och rättssystemet på detta sätt, för att politiskt motiverade rättegångar ska tysta kritiska röster och motståndare, har regimen i praktiken skapat ett system där demokratin är kraftigt inskränkt. Att viktiga politiska ledare förbjuds att verka politiskt i upp till tio år sänder en tydlig signal om att landet rör sig bort från demokratiska principer och i riktning mot auktoritärt

styre. Denna utveckling skapar en osäker framtid för Thailand, där den politiska pluralismen undermineras och civilsamhället sätts under ökat tryck.

I en bredare regional kontext är Thailands framtid av stor betydelse. Om Thailands demokratiska utveckling fortsätter att gå åt fel håll riskerar det att ytterligare stärka de auktoritära strömningarna i regionen. Ett Thailand som förlorar sin demokrati skulle också innebära ett kraftigt bakslag för de krafter som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter i hela Sydostasien. I en region där demokratiska initiativ redan är sällsynta och under press skulle Thailands glidning mot auktoritärt styre vara ett farligt prejudikat.

Sydostasien är en region där ekonomisk och säkerhetspolitisk stabilitet är starkt beroende av samarbete, men även av respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska processer. Om Thailand, ett land med en lång historia av demokratiska strävanden, faller för den auktoritära trenden i regionen kan detta få negativa effekter inte bara för Thailand självt utan för hela regionens stabilitet och utveckling. Det är därför avgörande att omvärlden, inklusive Sverige, agerar kraftfullt och stödjer de demokratiska krafterna i Thailand för att förhindra en sådan utveckling.

Med tanke på den allvarliga utvecklingen i Thailand, där demokratin är under hot och oppositionen systematiskt förtrycks genom politiskt motiverade rättsprocesser, vill jag fråga utrikesminister Maria Malmer Stenergard följande:

Avser ministern att ta några konkreta initiativ för att stödja demokratisk utveckling i Thailand, och om så är fallet, vilka initiativ planerar ministern att ta och när kan vi förvänta oss att dessa initiativ genomförs?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch